

Rozpočtový výbor

2022/2150(INI)

10.2.2023

STANOVISKO

Rozpočtového výboru

pro Hospodářský a měnový výbor

o evropském semestru pro koordinaci hospodářské politiky na rok 2023
(2022/2150(INI))

Zpravodaj (*): Petri Sarvamaa

(*): Postup s přidruženým výborem – článek 57 jednacího řádu

PA_NonLeg

NÁVRHY

Rozpočtový výbor vyzývá Hospodářský a měnový výbor jako příslušný výbor, aby do návrhu usnesení, který přijme, začlenil tyto návrhy:

1. zdůrazňuje mimořádně nejistý hospodářský a sociální výhled EU vyplývající z přetrvávajícího dopadu pandemie COVID-19, zejména na zdravotnictví a školství, a důsledků kriminální, nezákonné a neodůvodněné války Ruska proti Ukrajině, z inflace, energetické krize a krize způsobené rostoucími životními náklady; zdůrazňuje úlohu nástroje NextGenerationEU (NGEU) pro rychlou, koordinovanou a jednotnou reakci hospodářské politiky na krizi COVID-19 a jeho příspěvek k rychlému oživení, kdy reálný HDP v roce 2021 vzrostl o 5,4 %; vítá odolnost trhu práce EU; zdůrazňuje stabilizační účinek vnitrostátních pracovních režimů podporovaných evropským nástrojem pro dočasnou podporu na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci (SURE), zejména pokud jde o zmírnění sociálních a hospodářských důsledků pandemie, zachování lidského kapitálu ve společnostech a usnadnění růstu činnosti společností; vyzývá k včasnému zřízení stálého zvláštního nástroje nad rámec stropů víceletého finančního rámce (VFR) s cílem zvýšit připravenost rozpočtu EU rychle reagovat na probíhající a další nadcházející krize a jejich sociální a hospodářské dopady a financovat vznikající strategické priority EU; vyzývá Komisi, aby zajistila, že v případě potřeby bude možné tento společný nástroj účinně a rychle aktivovat; očekává, že Komise ve svých budoucích návrzích podpoří metodu Společenství, a opakuje, že všechny nové nástroje by měly spadat do pravomoci rozpočtového orgánu; vítá záměr Komise navrhnout v rámci revize VFR v polovině období Evropský fond suverenity s cílem zajistit strategickou autonomii Unie a snížit závislost na třetích zemích v klíčových odvětvích; očekává, že Komise tento fond navrhne řádným legislativním postupem a plně jej začlení do VFR, čímž zajistí plný dohled ze strany Parlamentu, přičemž stropy VFR budou upraveny tak, aby zohledňovaly nový fond;
2. vítá skutečnost, že Nástroj pro oživení a odolnost přispívá ke zmírňování nejistoty hospodářského a sociálního výhledu EU a ke spravedlivé transformaci, digitalizaci a obecněji ke konkurenceschopné, udržitelné a odolné Unii, která bude spojovat růst se sociálními a klimatickými cíli; vyzývá k urychlenému provedení změny nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost v rámci iniciativy RepowerEU, a zejména k urychlení investic do obnovitelných zdrojů energie a energetické účinnosti s cílem co nejrychleji snížit závislost na fosilních palivech; zdůrazňuje, že úspěšné provádění Nástroje pro oživení a odolnost vyžaduje dosahování vhodně zvolených milníků a cílů, a zejména dodržování zásad právního státu a obecného režimu podmíněnosti, což je třeba transparentně a důsledně monitorovat a bránit opětovnému zhoršování dosažených cílů; zdůrazňuje význam dodržování zásad právního státu a obecného režimu podmíněnosti, neboť ochrana rozpočtu Unie je základním předpokladem pro přístup k fondu; opakuje, že je třeba, aby členské státy měly nezbytné monitorovací, auditní a donucovací mechanismy, které zajistí dodržování zásad právního státu a budou chránit finanční zájmy EU, zejména s cílem předcházet podvodům, korupci a střetům zájmů a zajistit transparentnost;
3. konstatuje, že hospodářství EU čelí v roce 2023 riziku stagflace, přičemž růst reálného

HDP by měl v roce 2023 dosáhnout pouze 0,3 % a očekávaná míra inflace pak 7 %; zdůrazňuje, že slabý hospodářský výhled Unie oslabuje její mezinárodní konkurenceschopnost; zdůrazňuje, že je důležité udržet významné, cílené a dobře koordinované investice na vnitrostátní úrovni a na úrovni EU s cílem zmírnit hospodářské a sociální – a tím i politické – důsledky a podpořit konkurenceschopnou udržitelnost EU; zdůrazňuje, že velká část úspěchu Nástroje pro oživení a odolnost vyplývá z uvolňování finanční podpory na reformy a investice prováděné členskými státy; vyzývá Komisi a členské státy, aby provádění Nástroje pro oživení a odolnost učinily ústředním bodem cyklu evropského semestru 2023 s cílem plně využívat potenciál tohoto nástroje při podpoře a zviditelňování rozsáhlých a ambiciózních reforem a investic, které přispívají k cílům udržitelného rozvoje v oblastech, jako jsou soudní systémy, ekologická a digitální transformace, hospodářské a podnikatelské prostředí, digitalizace, zdravotnictví, vzdělávání a celoživotní učení, kultura, zaměstnanost a sociální péče; domnívá se, že budoucí reformy evropského semestru by měly vycházet z poznatků získaných v rámci NGEU, Nástroje pro oživení a odolnost a nástroje SURE, zejména pokud jde o transparentnější a demokratičtější procesy, jakož i politickou koordinaci a přístupy založené na spolupráci při vymezování společných priorit;

4. domnívá se, že je zapotřebí provést revizi Paktu o stabilitě a růstu s cílem podpořit spravedlivé a udržitelné hospodářství zaměřené na budoucnost; vyzývá Komisi a členské státy, aby v dostatečném předstihu před deaktivací obecné únikové doložky urychleně reformovaly rámec EU pro správu ekonomických záležitostí s cílem účinně prosazovat spravedlivý, inkluzivní a udržitelný růst, posílit demokratickou odpovědnost a zabránit nové dluhové krizi; bere na vědomí pokyny Komise týkající se zjednodušování rámce správy ekonomických záležitostí EU, rozdílů ve fiskálním přístupu členských států, používání komplexnějších analýz udržitelnosti dluhů a obecných únikových doložek; vyzývá Komisi a členské státy, aby při revizi tohoto rámce přistupovaly k příspěvkům do rozpočtu Unie založeným na hrubém národním důchodu stejně jako k vnitrostátním investičním závazkům, jelikož rozpočet Unie podporuje strategické, cílené a prorůstové investice a zahrnuje nižší riziko inflačního tlaku ve srovnání s vnitrostátními programy fiskální stimulace; zdůrazňuje, že Parlament by měl být plně zapojen do reformy rámce pro správu ekonomických záležitostí, jakož i do budoucího provádění správy ekonomických záležitostí v EU, včetně vytváření a řízení fiskálních nástrojů;
5. je znepokojen hospodářským a sociálním dopadem výše uvedených krizí na unijní rozpočet, jakož i na vnitrostátní rozpočty; zdůrazňuje, že reakce na krizi vedla členské státy k přijetí nezbytných rozsáhlých hospodářských a sociálních opatření; zdůrazňuje dlouhodobý dopad těchto opatření na hospodářskou udržitelnost a domnívá se, že by mělo být možné se v dlouhodobém horizontu vrátit k udržitelnému rozpočtovému procesu; zdůrazňuje klíčovou úlohu, kterou budou muset hrát vnitrostátní rozpočty při financování ekologické transformace, a význam předcházení odlivu daňových zdrojů; připomíná, že mezi členskými státy jsou výrazné rozdíly, pokud jde o fiskální prostor, který mají k dispozici; konstatuje, že tato situace s sebou nese riziko prohlubování rozdílů mezi členskými státy a možného narušení jednotného trhu s tím, jak se energetická krize vyvíjí a pokračuje; zdůrazňuje, že postup prostřednictvím rozpočtu EU toto riziko zmírňuje; vyzývá v této souvislosti všechny aktéry, aby účinně využívali rozpočet EU a jeho možnosti, mimo jiné využíváním všech dostupných zdrojů Nástroje

pro oživení a odolnost a obecněji tím, že budou získávat poznatky z Nástroje pro oživení a odolnost, budou si vědomi jeho pozitivního dopadu na evropské hospodářství a jeho potenciálu zajistit, aby všechny členské státy měly fiskální prostor pro dostatečně vysoké strategické veřejné investice podle fiskálních pravidel, včetně urychlení spravedlivé transformace, při současném zachování spravedlivé hospodářské soutěže;

6. připomíná, že rychlé a včasné zavedení fiskálního stimulu NGEU bylo podpořeno vydáváním dluhopisů; uznává a vítá skutečnost, že Komise od zahájení programu úspěšně vydala dlouhodobé dluhopisy v souhrnné výši 170,8 miliard EUR, a to navzdory stále náročnějším tržním podmínkám; zdůrazňuje, že tím, že se z Unie stal jeden z největších emitentů dluhopisů v Evropě, může nástroj NGEU přispět ke zmírnění současné volatility kapitálového trhu EU; konstatuje, že nástroj financování makrofinanční pomoci plus pro Ukrajinu tuto úlohu dále rozšíří; je však znepokojen potenciálním dopadem nárůstu závazků Unie spojených se splácením dluhů, pokud tyto závazky nebudou řádně řešeny; je toho názoru, že nové vlastní zdroje mají zásadní význam pro splácení dluhu, aby byla zajištěna integrita politik EU a jejího rozpočtu, jakož i pro plně udržitelnou úvěrovou kapacitu EU; zdůrazňuje, že k zajištění integrity rozpočtu, politik a finanční kapacity EU a zachování důvěry investorů v Unii jakožto kvazisuverénního emitenta jsou zapotřebí jasně stanovená ujednání pro splácení dluhu; vyzývá proto členské státy, aby urychlily jednání o návrhu rozhodnutí o vlastních zdrojích založeného na systému EU pro obchodování s emisemi, mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích a pilíři I inkluzivního rámce pro řešení BEPS o minimálním zdanění nadnárodních společností Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj/G20; vyzývá Komisi a Radu, aby plně respektovaly harmonogram zavádění nových vlastních zdrojů zahrnutých do právně závazného plánu stanoveného v interinstitucionální dohodě o rozpočtové kázní, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení; vyzývá Komisi, aby nejpozději ve třetím čtvrtletí roku 2023 předložila návrh druhého souboru nových vlastních zdrojů, aby mohl být dluh NGEU refinancován, aniž by to bylo na úkor budoucích programů.

INFORMACE O PŘIJETÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Datum přijetí	9.2.2023
Výsledek konečného hlasování	+ : 28 - : 2 0 : 4
Členové přítomní při konečném hlasování	Rasmus Andresen, Pietro Bartolo, Olivier Chastel, Andor Deli, Pascal Durand, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazabal Rubial, Matteo Gazzini, Alexandra Geese, Vlad Gheorghe, Valentino Grant, Francisco Guerreiro, Valérie Hayer, Niclas Herbst, Hervé Juvin, Moritz Körner, Pierre Larrourou, Camilla Laureti, Janusz Lewandowski, Margarida Marques, Siegfried Mureşan, Dimitrios Papadimoulis, Bogdan Rzońca, Nils Ušakovs, Rainer Wieland
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Anna-Michelle Asimakopoulou, Jonás Fernández, Fabienne Keller, Eva Maria Poptcheva, Monika Vana
Náhradníci (čl. 209 odst. 7) přítomní při konečném hlasování	Asim Ademov, Alexander Bernhuber, Alicia Homs Ginel, Ivan Štefanec

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

28	+
PPE	Asim Ademov, Anna-Michelle Asimakopoulou, Alexander Bernhuber, José Manuel Fernandes, Niclas Herbst, Janusz Lewandowski, Siegfried Mureşan, Ivan Štefanec, Rainer Wieland
Renew	Olivier Chastel, Vlad Gheorghe, Valérie Hayer, Fabienne Keller, Eva Maria Poptcheva
S&D	Pietro Bartolo, Pascal Durand, Jonás Fernández, Eider Gardiazabal Rubial, Alicia Homs Ginel, Pierre Larrourou, Camilla Laureti, Margarida Marques, Nils Ušakovs
The Left	Dimitrios Papadimoulis
Verts/ALE	Rasmus Andresen, Alexandra Geese, Francisco Guerreiro, Monika Vana

2	-
NI	Andor Deli, Hervé Juvin

4	0
ECR	Bogdan Rzońca
ID	Matteo Gazzini, Valentino Grant
Renew	Moritz Körner

Význam zkratek:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se